

[Edel Saunte.]

Som det næste, også en romersk regel: in dubio pro reo. Anvendt i almindelig dansk praksis betyder det, at fremkommer der i en straffesag eller under dennes forberedelse momenter, der medfører rimelig tvivl om sigtelsens berettigelse, skal denne tvivl komme den sigtede til gode, således at den pågældende frifindes eller tiltale ikke rejses eller frafaldes, hvis den er rejst.

Som det tredje vil jeg nævne, at anklagemyndigheden ikke alene har pligt og ret til at forfølge en sag til dom og straf, men at det lige så meget er dens pligt at stå som en objektiv repræsentant for statens straffemyndighed.

Professor Hurwitz udtrykker det i „Den danske Strafferetspleje“ således — jeg beder om formandens tilladelse til at citere nu og senere:

„Foreligger der ifølge dette“ — anklagemyndighedens — „skøn ikke en rimelig formodning om, at de for en domfældelse fornødne faktiske og retlige grunde er til stede eller kan tilvejebringes, må forfølgningen ikke fremmes.“

Og retsplejelovens § 711 formulerer det således —:

„Det påhviler de offentlige anklagere som embedspligt at fremme enhver sag med den hurtighed, som tilfældets beskaffenhed tillader, og derved ikke blot have for øje, at strafskyldige personer drages til ansvar, men også, at forfølgning af personer, som ikke er strafskyldige, ikke finder sted“

Endelig, som sidste princip, vil jeg fastslå, at dette høje ting, den øverste lovgivende myndighed, i sine administrative handlinger er nøjagtig lige så forpligtet som nogen borger i dette land til at overholde de retsprincipper, som vi selv eller vore forgængere har foreskrevet, og ikke af politiske hensyn kan eller bør overskride dem. Måske kan man endog sige, at vi bør være endnu mere omhyggelige end nogen anden myndighed med at overholde de retlige principper, vi har nedlagt i de love, vi har vedtaget.

Hvorfor giver jeg mig nu til at fastslå juridiske selvfølgeligheder? Det gør jeg, fordi det er min opfattelse, at det spørgsmål, vi her står over for at afgøre: om der bør rejses tiltale mod forhenværende minister

Kjærboel, udelukkende bør afgøres efter disse principper, og fordi jeg mener, at disse principper ikke i tilstrækkelig grad er fulgt i de forslag til beslutninger, vi er stillet over for af henholdsvis det ærede medlem hr. Aksel Larsen og partierne venstre og det konservative folkeparti.

At det ærede medlem hr. Aksel Larsen ikke forstår, at retsprincipper må være bindende både for dette høje ting og for rigsretten, uanset om den er bundet af love eller ej, kan man måske ikke undre sig så meget over.

Nulla poena sine lege. Hvad betyder det nu i denne sag? Den højtærede justitsminister har allerede været inde på det, men jeg vil gerne uddybe og skærpe hans betragtninger en smule ved at citere vore to nyeste danske statsforfatningsretslærde, nemlig først professor Alf Ross, som blev citeret af det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, og dernæst professor Poul Andersen. Professor Ross siger rigtigt det, det ærede medlem citerede, men det er kun en uddybning af hans hovedtese, idet han siger:

„I mangel af en særlig ministeransvarlighedslov ifalder en minister strafferetligt ansvar efter straffeloven“, og han siger videre:

„Det strafferetlige grundlag må altså søges i straffeloven, især dennes 16. kap. om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv.“

Hans hovedprincip er altså, at det strafferetlige grundlag skal være straffeloven og ikke et almindeligt skøn.

Professor Poul Andersen omtaler problemet udførligere og måske også klarere. Han docerer:

„Under retssagen af 1856 hævdede anklageren, at de anklagede i medfør af grundloven af 1849 § 47 havde gjort sig skyldige i højforræderi, der i mangel af et specielt straffebud måtte straffes efter lovgivningens grundsætninger. Denne opfattelse forkastedes imidlertid i dommen, og det er i hvert fald nu en given sag, at strafforfølgning for rigsretten kun kan finde sted i overensstemmelse med straffetretens almindelige lovbestemmelser og grundsætninger.“

Videre siger professor Poul Andersen:

„Der er altså ingen som helst hjemmel for rigsretten til at pålægge en anklaget